

pedig a *P. leptospora* ZSCH. (mészkövön a Korongyison), *P. maculata* ZSCH. (mészkövön a Korongyis csúcsán a Radnai havasokban), *P. abscondita* ARN. b) *rodnensis* ZSCH. (kristályos mészkövön u. o.) és a *P. Lojkana* ZSCH. (dolomiton a Pop-Ivánon Máramarosban) a szerző fölfedezése révén eddig csupán hazánkból és csak az említett termelőhelyekről ismertek. Ezeket kívül ZSCHACKE még 9 más magyarországi *Polyblastia*-t és 10 *Staurothele*-t említ fel. Hiányzik a sorozatból a hazánkban felfedezett *Staurothele Hazslinszkyi* (KBR.) STEIN (syn. *Sphaeromphale Hazsl.* KBR.)

Ha a munka a megkezdett mederben befejezést nyer, — ezt fokozott érdeklődéssel várjuk — úgy az nélkülözhetetlen forrásul fog szolgálni mindazok számára, kik *Verrucariá*-k határozásával foglalkoznak.

gesammete Material umfasst. Aus der Gattung *Polyblastia* wird *P. leptospora* ZSCH. (auf Kalk auf dem Korongyis), *P. maculata* ZSCH. und *P. abscondita* ARN. b) *rodnensis* ZSCH. (von ebenda), endlich *P. Lojkana* ZSCH. (vom Pop-Iván, Kom. Máramaros, auf Dolomit) infolge ihrer Entdeckung durch den Verf. nur aus unserem Lande und nur von den angegebenen Standarten bekannt. ZSCHACKE erwähnt ausser diesen noch 9 *Polyblastia*- und 10 *Staurothele*-Arten aus Ungarn. Wir vermissen in der Reihe die in Ungarn entdeckte *Staurothele Hazslinszkyi* (KBR.) STEIN (Syn. *Sphaeromphale Hazsl.* KBR.).

Dieses Werk, dessen Fortsetzungen wir mit Interesse entgegensehen, wird in dieser Weise durchgeführt, allen jenen als unentbehrliches Quellenwerk dienen, die sich mit der Bestimmung von *Verrucarien* beschäftigen.

Timkó Gy.

A K. M. Term.-tud. Társulat növénytani szakosztályának ülései. — Sitzungen der botanischen Sektion der kön. naturwissenschaftlichen Gesellschaft.

Az 1915. évi január hó 13.-án tartott ülés. — Sitzung am 13. Januar 1915.

1. Kovács Ferencz «Változások Óbecse flórájában» cz. dolgozatát terjeszti elő.

2. Varga Oszkár «Az összehasonlító mikroszkópokrolésokulárokról» cz. előadásában ismertette ezeket az újabb készü-

1. Franz Kovács legt eine Arbeit über «Veränderungen in der Flora von Óbecse» vor.

2. Oskar Varga spricht über vergleichende Mikroskope und Okulare, bei welcher Gelegenheit die von LEITZ und REICHERT

lékeket és bemutatta a LEITZ- és REICHERT-féle kettős okulárokot.

3. **Jávorka Sándor** ismereti SCHINZ és KELLER «Flora der Schweiz» című művének új kiadását.

4. **Augusztin B. és Irk K.** «A budapest-környéki *Juniperus*-drog» című dolgozatukban azoknak a vizsgálatoknak eredményét ismertetik, a melyeket a budai hegyeken az 1914. év őszén gyűjtött *Juniperus communis* termésein végeztek.

Az 1915. évi február hó 10.-én tartott ülés. — Sitzung am 10. Feber 1915.

1. **Szabó Zoltán** «FUCSKÓ MIHÁLY emlékezete» című előadásában a hősi halált halt fiatal botanikus életrajzát adja és irodalmi működését ismerteti.

2. **Lengyel Géza** «A magyar flóra ismeretéhez» ezímen újabb és érdekes adatokat közöl; többek között egy új *Knautia*-hibridről is megemlékezik.

3. **Jávorka Sándor** «Néhány magyar növényről» cz. előadásában a *Sorbus Aria*-csoport hazai alakjairól és azok hybridjeiről értekezik.

4. **Trautmann Róbert** «Élet-tani megfigyelés a *Potamogeton perfoliatus*-on» ezímen tartott előadást.

5. **Jávorka Sándor** bemutatja a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás kiadásában megjelenő «Magyar sásfélék, szittyófélék, gyékényfélék és békabuzogányfélék gyűjtemény»-nek első három kötetét.

konstruierten Doppelokulare demonstriert werden.

3. **S. Jávorka** bespricht die neue Auflage von SCHINZ und KELLER'S «Flora der Schweiz».

4. **B. Augusztin und K. Irk** sprechen unter dem Titel «*Juniperus*-Drogue aus der Umgebung von Budapest» über die Ergebnisse von Untersuchungen, die sie an Früchten von *Juniperus communis*, die im Herbst 1914 auf dem Ofner Gebirge gesammelt wurden, durchgeführt haben.

1. **Z. v. Szabó** hält einen Nachruf auf MICHAEL FUCSKÓ, den im Kriege den Heldentod gestorbenen jungen Botaniker; es wird sein Lebenslauf und seine liter. Tätigkeit geschildert.

2. **G. Lengyel** spricht unter dem Titel «Zur Kenntnis der Flora Ungarns» über neuere und interessante Angaben; u. a. wird ein neuer *Knautia*-Bastard besprochen.

3. **S. Jávorka** spricht unter dem Titel «Über einige ungarische Pflanzen» über die einheimischen Formen und Bastarde der *Sorbus Aria* Gruppe.

4. **R. Trautmann** hält einen Vortrag unter dem Titel «Biologische Beobachtungen an *Potamogeton perfoliatus*».

5. **S. Jávorka** legt die bisher erschienenen 3 Faszikel, des von der Budapester k. ung. Samenkontroll-Station herausgegebenen Exsiccatenwerkes «*Cyperaceae, Juncaceae, etc. Hungaricae*» vor.

Az 1915. évi márczius hó 10.-én tartott ülés. — Sitzung am 10. März 1915.

1. **Moesz Gusztáv** «Mykologiai közlemények» czímen tartott előadást.

2. **Paál Árpád** «A növényélettan újabb eredményei (III.)» czímen értekezik.

1. **Gustav v. Moesz** hält unter dem Titel «Mykologische Mitteilungen» einen Vortrag.

2. **Árpád Paál** spricht über «Neue Ergebnisse der Pflanzenphysiologie (III.)»

Az 1915. évi április hó 14.-én tartott ülés. — Sitzung am 14. April 1915.

1. **Unger Emil** ismerteti «A szennyvizek flórájáról» című dolgozatát.

2. **Kümmerle J. B.** «A *Ceterach*-génusz új faja» című előadásában a nevezett nemzetségnek eddig ismeretes fajairól és formáiról rövid monographiai összefoglalást nyújt. Az új faj, a melyet ismertet, a *Ceterach angolense* KÜMM.

3. **Timkó György** «Újabb adatok a budai hegyvidék zuzmóflórájához» című előadásában bemutatja a budai hegyvidéken általa felfedezett s onnan eddig nem közölt zuzmókat.

4. **Schneider József** bemutatja az egyetemi növénykert virító pálmáit.

1. **E. Unger** legt eine Arbeit über «Die Flora der Abwässer» vor.

2. **J. B. Kümmerle** spricht «Über eine neue Art der Gattung *Ceterach*» (*Ceterach angolense* KÜMM.), wobei er eine kurze monographische Übersicht der übrigen bisher bekannten Arten und Formen dieser Gattung entwirft.

3. **G. Timkó** spricht über «Neuere Angaben zur Kenntnis der Flechtenflora des Ofner Gebirges», wobei die auf diesem Gebirge von ihm entdeckten und von dort bisher nicht bekannten Arten vorgelegt werden.

4. **J. Schneider** demonstriert die im bot. Garten der Universität blühenden Palmen.

Az 1915. évi május hó 12.-én tartott ülés. — Sitzung am 12. Mai 1915.

1. **Augusztin Béla** «Adatok a *Rubus*-levél chemiájához» cz. dolgozatában a hadügyi kormány részére begyűjtött *Rubus*-fajok levelének vegyi összetételére vonatkozó vizsgálatairól számol be.

2. **Bubák Ferencz** «Adatok Montenegro gombafórájához» cz. dolgozatát Moesz G. terjeszti

1. **B. Augusztin** spricht über «Beiträge zur Chemie der *Rubus*-Blätter, wobei über die Ergebnisse der chem. Untersuchungen berichtet wird, die der Vortr. an dem für die Heeresleitung gesammelten Material vorgenommen hat.

2. **G. v. Moesz** legt eine Arbeit **F. Bubák's** «Beiträge zur Pilzflora von Montenegro» vor,

elő. A dolgozatban a szerző számos új adatot és fajt sorol fel.

3. Szabó Zoltán «A *Cephalaria*-génusz rendszere» címen tart előadást.

in welcher zahlreiche neue Angaben und Beschreibungen neuerer Arten enthalten sind.

3. Z. v. Szabó, spricht über «Das System der Gattung *Cephalaria*».
Sz.

Gyűjtemények. — Sammlungen.

Reichenbach Orchidea-gyűjteménye. — REICHENBACH HEINR. GUSZTÁV DR. híres *Orchidea*-gyűjteményét a bécsi udvari museumra hagyta azzal a kikötéssel, hogy az 25 évig lepecsételt ládákból őriztessék és csak ennek az időnek letelével nyílják meg a kutató szakemberek részére. Az 1914. év májusának 6. napján felszabadult végre a gyűjtemény a végrendelileg megállapított zár alól.

A ládákból teljesen jó karban előkerült herbárium eléggé meg nem becsülhető segédeszközül fog szolgálni mindazoknak, a kik az orchideákkal, ezekkel a felette érdekes növényekkel, majdan behatóan foglalkoznak. Eme legnagyobb és a maga nemében páratlan korbogyűjtemény kb. 50.000 száritott növénypéldából áll, melyekhez még számos rajz, sok művészi kivitelű festmény és igen értékes jegyzetek is tartoznak; vele a bécsi udvari museum herbáriuma tekintélyes értékkel gazdagodott.

Mintogy a zár alól felszabadult gyűjtemény rendezésé-

Über Reichenbach's Orchideensammlung. Als DR. H. G. REICHENBACH seine berühmte Orchideensammlung dem naturhistorischen Hofmuseum in Wien vermachte, stellte er die Bedingung, dass dieselbe 25 Jahre lang in verschlossenen Kisten aufbewahrt werden müsste und erst nach dieser Frist der wissenschaftlichen Forschung zugänglich gemacht werden dürfe. Am 6. Mai 1914 lief nun die Frist zu Ende und es wurden die Kisten, die das reichhaltige Herbar bargen, geöffnet.

Die Sammlung, welche während der langen Zeit nicht den geringsten Schaden erlitten hat, bildet ein unschätzbares Hilfsmittel für das weitere Studium der hochinteressanten Orchideenpflanzen. Sie besteht aus zirka 50.000 getrockneten Exemplaren und aus zahlreichen dazugehörigen Zeichnungen, künstlerisch ausgeführten Aquarellen und wertvollen Notizen; als die grösste und in ihrer Beschaffenheit alleinstehende Orchideensammlung stellt sie einen ausserordentlich wertvollen Zuwachs des Herbariums des Wiener Hofmuseums dar.

Da mit der Aufarbeitung des in den Kisten enthaltenen Pflan-

hez a ládák felbontása után azonnal hozzáfogtak, remélhető, hogy a szakemberek részére is mihamarább hozzáférhető lesz.

zenmateriales sofort begonnen wurde, ist zu hoffen, daß es den Fachmännern bald zugänglich sein wird. F.

Személyi hírek. — Personalnachrichten.

Kinevezések:

A m. kir. földművelésügyi miniszter BLATTNY TIBOR főerdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott kir. alerdőfelügyelőt az állami erdőtisztek összesített rangsorozati létszámában a VIII. fiz. osztályba erdőfelügyelővé; ANDRASOVSKY JÓZSEF DR.-t és SALACZ LÁSZLÓ DR.-t, a m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet szaknapidijasait, fizetéstelen assistensekké, végül PAÁL ÁRPÁD DR.-t, a budapesti egyetem növénytani intézetének gyakornokát, a m. kir. növényélet- és kórtani kísérleti állomáshoz fizetéstelen assistenssé nevezte ki.

GÁYER GYULA DR.-t, a szombathelyi kir. törvényszék albiráját törvényszéki bíróvá neveztek ki.

Ő felsége a király a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére csikmádéfalvi ISTVÁNFI GYULA DR.-t, a botanika ny. r. professorát és a m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet igazgatóját, a budapesti József-műegyetem növénytani tanszékére V. fiz. osztályú minőségben ny. r. tanárrá nevezte ki. — Az ampelologiai intézet igazgatói teendőinek el-

Erneuerungen:

Der kön. ung. Ackerbauminister hat den kön. Vizeforstingenieur m. T. u. R. eines Oberforstingenieurs TIBOR BLATTNY in dem vereinigten Personalstand der staatlichen Forstbeamten in die VIII. Gehaltsklasse zum Forstinspektor: die Fachdiurnisten DR. JOS. ANDRASOVSKY und DR. LAD. SALACZ an der kön. ung. Zentral-Versuchsstation für Weinbau und dem ampelologischen Institut zu unbesoldeten Assistenten; den Praktikanten des botanischen Instituts der Universität in Budapest, DR. ÁRPÁD PAÁL zum unbesoldeten Assistenten an der kön. ung. Versuchsstation für Pflanzenphysiologie und Pflanzenkrankheiten ernannt.

Der Unterrichter DR. JUL. GÁYER wurde zum Richter am kön. Gerichtshofe in Szombathely ernannt.

Se. Majestät der König hat auf Antrag des kön. ung. Kultus- und Unterrichtsministers den o. ö. Prof. der Botanik u. Direktor der kön. ung. Zentral-Versuchsstation für Weinbau und des ampelologischen Instituts in Budapest DR. JUL. ISTVÁNFI von Csik-Mádéfalva an die bot. Lehrkanzel des kön. Joseph-Polytechnikums in Budapest zum o. ö. Professor in die V. Gehaltsklasse ernannt.

látásával és nevezett intézet
 átszervezési tervezetének elké-
 szítésével a m. kir. földművelé-
 sügyi miniszter DEGEN ÁRPÁD
 DR. egyetemi m. tanárt, a buda-
 pesti m. kir. vetőmagvizsgáló
 állomás igazgatóját bízta meg.

A m. kir. vallás- és közok-
 tatásügyi miniszter JÁVORKA
 SÁNDOR DR.-t, a Magyar Nem-
 zeti Múzeum növénytan oszta-
 lyának címzetes örét, museumi
 örre nevezte ki.

VIERHAPPER FRIGYES DR., a
 növényrendszertan magánta-
 nára a bécsi egyetemen, az
 egyetemi nyilvános rendkívüli
 tanári címet nyerte el.

Magántanári képesí-
 tést nyertek:

HIMMELBAUER WOLFGANG DR.,
 a bécsi tud.-egyetemen a rend-
 szeres növénytanból.

MOESZ GUSZTÁV DR. magyar
 nemzeti museumi igazgató-őr a
 budapesti tudomány-egyetemen
 a mykológiából.

NATHANSON SÁNDOR DR. ez-
 ideig a lipcsei egyetem rend-
 kívülli tanára, megszerezte a
 bécsi tud.-egyetemen a magán-
 tanári képesítést a rendszeres
 növénytanból különös tekintet-
 tel a kísérleti átöröklés tanra.

Kitüntetések:

A stockholmi kir. tudományos
 akadémia ENGLER ADOLF DR.
 egyetemi tanárt és titkos fő-
 kormánytanácsost, a berlin-
 dahlemi botanikus kert és bot.
 museum igazgatóját folyó évi

— Mit der Leitung des ampe-
 lologischen Instituts und mit
 der Ausarbeitung eines Pro-
 jektes zur Umgestaltung die-
 ser Anstalt zu einem agrikul-
 turbotanischen Institut wurde
 der Privatdozent DR. ÁRPÁD V.
 DEGEN, Direktor der kön. ung.
 Samenkontroll-Station in Buda-
 pest beauftragt.

Der kön. ung. Kultus- und
 Unterrichtsminister hat den
 Titularkustos der botan. Abtei-
 lung des ungar. National-Mu-
 seums, DR. ALEX. JÁVORKA zum
 Kustos ernannt.

Dem Privatdozenten für
 system. Botanik an der Uni-
 versität in Wien, DR. FRIEDR.
 VIERHAPPER wurde der Titel
 eines ausserordentlichen Uni-
 versitätsprofessors verliehen.

Habilitiert wurden:

DR. WOLFGANG HIMMELBAUER
 an der Universität in Wien für
 systematische Botanik.

DR. GUSTAV MOESZ, Kustos-
 Direktor am ungar. National-
 Museum, an der Universität in
 Budapest für Mykologie

DR. ALEX. NATHANSON, bisher
 ausserordentlicher Professor an
 der Universität in Leipzig, hat
 sich an der Universität in
 Wien für systematische Bot-
 anik mit besonderer Berück-
 sichtigung der experimentellen
 Vererbungslehre habilitiert.

Auszeichnungen:

Dem Direktor des bot. Gar-
 tens u. des bot. Museums in
 Berlin-Dahlem geh. Ober-Reg-
 gier.-Rat Prof. DR. A. ENGLER
 wurde am 31. März l. J. von
 der kön. schwedischen Aka-

márczius hó 31.-én a nagy arany LINNÉ-éremmel tüntette ki.

A berlin-dahlemi bot. museum őreit, HIERONYMUS GYÖRGY DR.-t, a harmadosztályú német koronarenddel, LINDAU GUSZTÁV DR.-t és GILG ERNŐ DR.-t pedig a negyedosztályú vörös sasrenddel tüntették ki.

KOVÁCS FERENCZ óbecsei r. k. plébánost, neves botanikusunkat, Szerém - megye Maradék községe díszpolgárává választotta.

PFEFFER VILMOS DR. lipcsei egyetemi tanárt, a Magy. Tud. Akademia külső tagját, 70. születésnapja alkalmából február hó 9.-én, doktorrá avatásának 50. évfordulóján küldöttségileg melegen üdvözölték.

A Magyar Tudományos Akademia SZABÓ ZOLTÁN DR. egyetemi magántanár és adjunktusnak «A *Cephalaria*-génusz monográfiája» című pályaművét a VITÉZ-pályadíjjal jutalmazta.

Hírek a harcztéren lévő botanikusokról:

FLÓRISS FERENCZ, a Magyar Nemzeti Museum növénytani osztályának gyakornoka, a ki a gorlicei harcokban megsebesült, hősies magatartásáért a másodosztályú ezüst vitézségi érmet nyerte el.

GÜRTLER KORNÉL, a kolozsvári tudományegyetem botanikus kertjének főkertésze, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért bronzérmet kapott.

demie der Wissenschaften die grosse goldene LINNÉ-Medaille verliehen.

Den Kustoden desselben Museums: Professor DR. GEORG HIERONYMUS wurde der deutsche Kronenorden III. Klasse, Prof. DR. GUSTAV LINDAU und Prof. DR. ERNST GILG der Rote Adlerorden IV. Klasse verliehen.

Der ungar. Botaniker FR. KOVÁCS, röm.-kath. Pfarrer in Óbecse, wurde von der Grossgemeinde Maradék (Komitat Szerém) zum Ehrenbürger gewählt.

DR. WILH. PFEFFER, Professor an der Universität in Leipzig u. auswärtiges Mitglied der ungar. Akademie der Wissenschaften, wurde aus Anlass seines 70. Geburtstages am 9. Feber d. J. an der 50. Jahreswende seiner Promotion korporativ wärmstens begrüsst.

Die ungar. Akademie d. Wissenschaften hat der Arbeit des Privatdozenten DR. Z. SZABÓ: «Monographie der Gattung *Cephalaria*» den VITÉZ-Preis verliehen.

Nachrichten über die im Felde stehenden Botaniker:

FR. FLÓRISS, Praktikant an der bot. Abteilung des ungar. National-Museums, der in der Schlacht bei Gorlice verwundet wurde, erhielt für sein tapferes Verhalten die silberne Tapferkeitsmedaille II. Klasse.

K. GÜRTLER, Obergärtner des bot. Gartens d. Universität in Kolozsvár, erhielt für sein tapferes Verhalten vor dem Feinde die Bronzemedaille.

PODPĚRA JÓZSEF DR., a brünni cseh főrealiskola tanára, Przemyslben — megsebesülve — orosz fogságba került és jelenleg Ufában van.

POEVERLEIN HERMANN DR., kir. járásbíró Ludwigshafenben, a vaskeresztet kapta kitüntetésül.

SZURÁK JÁNOS DR., a Magyar Nemzeti Museum növénytani osztályának segédőre, mint tartalékos főhadnagy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért ismételten legfelsőbb elismerésben részesült, ezúttal az ezüst Signum laudis-t nyervén el.

SZŰCS JÓZSEF DR., a budapesti m. kir. növényélet- és kórtani kísérleti állomás assistense, a galicziai harcztéren megsebesült; hősie magatartásáért az elsőosztályú ezüst vitézségi érmet kapta.

WILSCHKE A. DR., a grázi növényélettani intézet assistense, az északi harcztéren tanúsított vitéz magatartásáért a kis ezüst vitézségi érmet kapta.

A harcztéren megsebesültek:

BIHARI GYULA tanárjelölt, továbbá BUTUJÁS GYULA DR. a kassai, PAPP LENÁRT DR. és ZSÁK ZOLTÁN a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomások assistensei.

A harcztéren vannak, illetőleg bevonultak:

AUGUSZTIN BÉLA DR., a budapesti m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és am-

DR. JOS. PODPĚRA, Professor an der Brünnner böhm. Oberrealschule, ist — bei Przemysl verwundet — in russische Kriegsgefangenschaft geraten und befindet sich derzeit in Ufa.

DR. HERM. POEVERLEIN, kön. Bezirksamtassessor in Ludwigshafen, wurde mit dem Eisernen Kreuze ausgezeichnet.

DR. JOH. SZURÁK, Hilfskustos an der bot. Abteilung des ung. National-Museums u. Reserve-Oberleutnant, hat sich durch sein heldenmütiges Verhalten vor dem Feinde abermals die allerhöchste Anerkennung (diesmal das silberne Signum laudis) erworben.

DR. JOS. SZŰCS, Assistent an der kön. ung. Versuchsstation für Pflanzenphysiologie und Pflanzenkrankheiten in Budapest, ist in Galizien verwundet worden; für sein heldenmütiges Verhalten vor dem Feinde, erhielt er die silberne Tapferkeitsmedaille I. Klasse.

DR. A. WILSCHKE, Assistent am pflanzenphysiologischen Institut in Graz, erhielt am nördlichen Kriegsschauplatz die kleine silberne Tapferkeitsmedaille.

Verwundet wurden:

JUL. BIHARI, Lehramtskandidat, ferner die Assistenten der kön. ungar. Samenkontrollstationen DR. JUL. BUTUJÁS (Kolozsvar), DR. LENÁRT PAPP und ZOLTAN ZSÁK (Budapest).

Im Felde stehen, respektive eingerückt sind:

DR. B. AUGUSZTIN, Assistent an der kön. ungar. Zentral-Versuchsstation für Weinbau

pelologiai intézet assistense, mint népfelkélő;

BOCSKAY OTTÓ DR., a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás adjunktusa, mint főhadnagy;

BÓDIS ISTVÁN DR., a kassai m. kir. vetőmagvizsgáló állomás assistense, mint főhadnagy;

CSETE SÁNDOR, a m. kir. növényélet- és kórtani kísérleti állomás assistense, mint főhadnagy.

GÁYER GYULA DR., törvényszéki bíró Szombathelyen, mint főhadnagy;

GUSULEAC MIHÁLY DR., a szuczawai gymnasium tanára, mint egyéves önkéntes;

JABLONSZKY JENŐ DR., a budapesti m. kir. földtani intézet assistense, mint egyéves önkéntes;

JANCHEN ERNŐ DR., bécsi egyetemi magántanár, mint főhadnagy;

JUHÁSZ ÁRPÁD, a kolozsvári m. kir. vetőmagvizsgáló állomás vezetője, mint főhadnagy;

KUPCSOK SAMU TIV. DR., a kiszácsi járás orvosa, mint főorvos;

LENGYEL GÉZA DR., a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás adjunktusa és e folyóirat főmunkatársa, mint kadétaspiráns;

MALY KÁROLY, a sarajevoi országos museum öre, mint őrmester;

MOESZ GUSZTÁV DR., a Magyar Nemzeti Museum növénytan osztályának igazgató-öre, mint hadnagy;

und am anpelologischen Institut in Budapest, als Landsturminfanterist;

DR. OTTO BOCSKAY, Adjunkt an der kön. ungar. Samenkontroll-Station in Budapest, als Oberleutnant;

DR. STEPH. BÓDIS, Assistent an der kön. ungar. Samenkontroll-Station in Kassa als Oberleutnant;

ALEX. CSETE, Assistent an der kön. ung. Versuchsstation für Pflanzenphysiologie u. Pflanzenkrankheiten, als Oberleutnant;

DR. JUL. GÁYER, Richter am kön. Gerichtshof in Szombathely, als Oberleutnant;

DR. MICH. GUSULEAC, Gymnasialprofessor in Szuczawa, als Einjährig-Freiwilliger;

DR. EUG. JABLONSZKY, Assistent an dem kön. ungar. geologischen Institut in Budapest, als Einjährig-Freiwilliger;

DR. ERWIN JANCHEN, Privatdozent an der Universität in Wien, als Oberleutnant;

ARPAD JUHÁSZ, Leiter der kön. ungar. Samenkontroll-Station in Kolozsvár, als Oberleutnant;

DR. S. T. KUPCSOK, Bezirksarzt in Kiszács, als Oberarzt;

DR. GÉZA LENGYEL, Adjunkt an der kön. ungar. Samenkontroll-Station in Budapest und Hauptmitarbeiter dieser Zeitschrift, als Kadettaspirant;

KARL MALY, Kustos am Landesmuseum in Sarajevo, als Wachtmeister;

DR. GUSTAV MOESZ, Kustos-Direktor an der bot. Abteilung der ungar. Akademie d. Wissenschaften, als Leutnant;

NYÁRÁDY GYULA, a marosvásárhelyi áll. polgári fiúiskola tanára;

SMOQUINA ANTAL, a fiumei városi gymnasium h. tanára, mint őrmester;

VISKI JENŐ DR., a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás assistense, mint egyéves önkéntes.

JUL. NYÁRÁDY. Professor an der staatl. Bürgerschule in Marosvásárhely;

ANTONIO SMOQUINA, suppl. Professor am städt. Gymnasium in Fiume, als Feldwebel;

DR. EUG. VISKI, Assistent an der kön. ungar. Samenkontroll-Station in Budapest, als Einjährig-Freiwilliger.

Meghalt. — Gestorben.

BARTH JÓZSEF, evangélikus lelkész, előbb Hosszúaszón, majd Nagyszebenben, a magyar botanikusok nesztora, 1915. évi július hó 29. én 82 éves korában. A megboldogult az erdélyi növényvilág felkutatása terén hervadhatatlan érdemeket szerzett; szorgalmas gyűjtésével és a gyűjtött anyag szétosztásával pedig nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az erdélyi flóra a legtöbb nagyobb gyűjteményben jól van képviselve.

BRANDT MIKSA DR., a berlin-dahlemi kir. bot. museum assistense, az I. és II. osztályú vasskereszt lovagja, 1914. évi november hó 19.-én Dél-Lengyelországban hősi halált halt.

HATHALMI GABNAY FERENCZ m. kir. erdőtanácsos, a botanika lelkes híve, f. évi augusztus hó 10.-én Budapesten.

GLOWACKI GYULA nyug. gymnasiumi igazgató Marburgban, ismert bryologus, f. évi május hó 18.-án.

JOS. BARTH, evang. Pfarrer, früher in Hosszúaszó (Langenthal), zuletzt in Nagy-Szeben, der Nestor der ungarischen Botaniker, am 29. Juli 1915 im Alter von 82 Jahren. Der Verblichene hat sich um die Erforschung der siebenbürgischen Flora unvergängliche Verdienste erworben und durch fleissiges Sammeln und Verteilen von getrockneten Exemplaren sehr viel dazu beigetragen, dass die siebenbürgische Flora in den meisten grösseren Herbarien gut vertreten ist.

DR. MAX BRANDT, Assistent am kön. botan. Museum in Berlin-Dahlem, Ritter des Eisernen Kreuzes I. u. II. Klasse, ist in Süd-Polen am 19. November 1914 auf dem Felde der Ehre gefallen.

FR. GABNAY v. Hathalom kön. ungar. Forstrat und begeisterter Freund der Botanik, am 10. August l. J. in Budapest.

Der bekannte Bryologe JUL. GLOWACKI, Gymnasialdirektor i. P., am 18. Mai l. J. in Marburg.

GRUND ALFRÉD DR., a földrajz tanára a prágai német egyetemen, 1914. évi november hó 11.-én Semendria közelében súlyosan megsebesült; néhány nappal később Keveváran (Kubin) elhunyt.

Benne legtehetségesebb geografusaink egyikét veszítettük el. Az elestével járó veszteség azt a gondolatot ébreszti, nem-e lehetne a háboruban is jobban megvédeni azt a szellemi tőkét, melyet az országnak az ilyen emberek jelentenek?

HERMAN OTTÓ, a m. kir. Ornithologiai Központ főnöke, 1914. évi december hó 27.-én, életének 80. évében. A megboldogult sokoldalú tehetségét, fáradhatatlan szorgalmát és fényes, néha azonban igen éles tollát, úgyszólván halála napjáig a zoológiai, néprajzi és alkalmilag a botanikai tudományoknak is szentelte. Rendkívül éles megfigyelőtehetsége — párosulva remekló írói vénájával — adta meg neki a módot, hogy a magyar halászatról, pásztoréletről, madárvonulásról és sok egyébről oly munkákkal ajándékozzon meg, amelyeket irodalmunk klasszikus művei közé sorolunk.

Hazánkban művei népszerűségének nagy szerepe volt a természettudományi kutatás iránt támadt széleskörű érdeklődés ébresztésében; különösen kiemelendők azonban érdemei, melyeket leszármazástani is-

Dr. ALFRED GRUND, Professor der Geographie an der Prager deutschen Universität, ist am 11. November 1914 bei Smederevo schwer verwundet worden; er verschied einige Tage später in Kevevára (Kubin) in Ungarn.

Wir verlieren mit ihm einen unserer begabtesten Geographen, dessen Verlust den Gedanken erweckt, ob man nicht auch im Kriege das geistige Vermögen, welches ein Land an solchen Männern besitzt, besser schützen könnte.

OTTO HERMAN, Vorstand der kön. ungar. Ornithologischen Zentrale, am 27. Dezember 1914 im Alter von 80 Jahren. Der Verblichene hat seine vielseitige Begabung, seinen unermüdlichen Fleiss and seine glänzende, oft aber sehr scharfe Feder bis wenige Tage vor seinem Tode der Förderung der zoologischen, ethnographischen und bei Gelegenheit auch der botanischen Wissenschaft gewidmet. Ein ausserordentlich scharf ausgebildetes Beobachtungsvermögen gepaart mit einer Virtuosität der Darstellung, hat ihn in den Stand gesetzt, Arbeiten über ungarische Fischerei, Hirtenleben, über Vogelzug und vieles andere zu liefern, die wir zu den klassischen Werken unserer Literatur zählen.

Die Popularität seiner Schriften hat sehr viel dazu beigetragen, Interesse für naturwissenschaftliche Forschung in unserem Lande zu verbreiten; besonders hervorzuheben sind aber seine Verdienste, die er

meretek terjesztésével szerzett. Legkiválóbb kutatóink egyikét veszítettük el benne, olyan férfit, aki demokratikus gondolkozásával, nemes, tiszta és törhetetlen jellemével, továbbá önzetlenségével még ellenfelei tisztelétét is meg tudta magának szerezni.

HOECK FERNANDO DR., a steglitz-i realgymnasium tanára és ismert növénygeográfus, f. évi február hó 18.-án. Előszertettel a növényzet idegen elemeivel, a jövevény-növényekkel foglalkozott.

KELLER LAJOS nyug. városi tanító és tanára a bécsi tanítóképzőnek, f. évi július hó 7-én 65 éves korában. Főleg florisztikával foglalkozott.

KIENITZ-GERLOFF F. DR., a weilburgi gazdasági tanintézet igazgatója, 1914. évi április hó 2.-án.

KRAEPELIN KÁROLY DR., a hamburgi természettudományi múzeum igazgatója és tanára a gyarmatiskolának, 67 éves korában. Műveinek száma, amelyek a természettudományi kérdéseket szellemesen tárgyaló műveltségükkel és vonzóan szemléltető formájukkal a művelt világ szélesebb körében a természet megfigyelését és az iránta való érdeklődést nem kis mértékben fokozták, igen tekintélyes.

sich durch Verbreitung desdenztheoretischer Kenntnisse erworben hat. Wir verlieren an ihm einen unserer bedeutendsten Forscher, einen Mann, der sich durch seinen demokratischen Sinn, seinen edlen, lauterem, unbeugsamen Charakter und durch seine Uneigennützigkeit auch die Achtung seiner Gegner erwerben konnte.

DR. FERNANDO HOECK, Professor am Realgymnasium in Steglitz, bekannter Pflanzengeograph, am 18. Feber l. J. Er befasste sich mit Vorliebe mit der Einwanderung fremder Elemente, den Ankömmlingen der europäischen Flora.

LOUIS KELLER, städt. Lehrer i. P. und Professor an der Lehreraekademie in Wien, im Alter von 65 Jahren am 7. Juli l. J. Der Verbliehene befasste sich hauptsächlich mit Floristik.

DR. F. KIENITZ-GERLOFF, Direktor der Landwirtschaftsschule in Weilburg, am 2. April 1914.

DR. KARL KRAEPELIN, Direktor des naturhistorischen Museums und Professor am Kolonialinstitut in Hamburg, ist im Alter von 67 Jahren gestorben. Die Zahl seiner Schriften, die durch die sinnig-lebendige Art der Behandlung naturkundlicher Fragen und durch die anziehende Form der Darstellung vielfach dazu beigetragen haben Naturbeobachtung und Naturinteresse in weiteren Kreisen der Gebildeten zu fördern, ist ziemlich beträchtlich.

LÁNG GYULA botanikus, a miskolczi kir. kath. főgymnasium tanára, mint gyalogezredbeli zászlós 1914. évi november hó 27-én Homonna mellett az oroszokkal vívott harcban golyótól találva elesett.

LANGE REINHOLD müncheni botanikus 1914. évi szeptember hó 23.-án az Argonnokban lefolyt csaták alkalmával hősi halált halt.

MOLNÁR GYULA, a m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet osztályvezetője, f. évi április hó 9.-én 37 éves korában Budapesten.

PIETSCH VILMOS DR., a dalmi cs. biológiai intézet assistense, a lengyelországi harctéren kapott fejlődése következtében f. évi január hó 4.-én.

POSCHARSZKY GUSZTÁV ADOLF nyug. kir. kertészeti felügyelő Schellerhauban (Altenburg mellett).

SCHULTZE MIKSA tanár és ismert *Orchidea*-kutató, f. évi május hó 29.-én 73 éves korában Jenában.

STROHMER FRIGYES DR., a bécsi cukoripari kísérleti állomás igazgatója, 1914. évi augusztus hó 6.-án 63 éves korában.

SZABÓ ÁRPÁD, a nagyenyedi reform. Kún-kollegium tanára, 30 éves korában az uzsoki csatában hősi halált halt. Az 1905—6. évben a kolozsvári egyetem növényrendszertani intézetében assistens volt.

Der Botaniker JUL. LÁNG, Professor am kön. kath. Obergymnasium in Miskolcz, ist als Infant.-Fähnrich am 27. November 1914 bei Homonna, im Kampfe mit den Russen von einer Kugel getroffen, gefallen.

Der Botaniker REINHOLD LANGE (aus Münster) ist am 23. September 1914 in einem Gefechte in den Argonnen gefallen.

JUL. MOLNÁR, Abteilungsleiter der kön. ung. Zentral-Versuchsstation für Weinbau und des ampelologischen Instituts, am 9. April l. J. im Alter von 37 Jahren in Budapest.

DR. WILHELM PIETSCH, Assistent an der Kais. biologischen Anstalt in Dahlem, ist im Kriege gegen Russland in Polen verwundet am 4. Januar d. J. gestorben.

GUST. ADOLF POSCHARSKY, kön. Garteninspektor i. R. in Schellerhau (bei Altenberg).

Prof. MAX SCHULZE, bekannter Orchideenforscher, am 29. Mai d. J. im Alter von 73 Jahren in Jena.

DR. FRIEDR. STROHMER, Direktor der Versuchsstation für Zuckerindustrie in Wien, am 6. August 1914 im Alter von 63 Jahren.

ÁRPÁD SZABÓ, Professor am reformierten Kún-Kollegium in Nagyenyed, starb im Alter von 30 Jahren in der Schlacht bei Uzsok den Heldentod. Der Verbliehene war im J. 1905—6 Assistent am syst.-bot. Institut der Universität in Kolozsvár.

A budapesti m. kir. állami
vetőmagvizsgáló állomás kiadá-
sában megjelenő:

Magyar füvek gyűjteménye

czimű gyűjteményből megje-
lent a VIII. csomag (50 szám-
mal); kapható a nevezett inté-
zetben (II. ker., Kis Rókus-
utca 15).

Ára: belföldön 10 kor.
külföldön 15 kor.
(a szállítási költségen kívül).

Von dem im Verlage der
kön. ung. Samenkontroll-Station
in Budapest unter dem Titel:

Gramina hungarica

erscheinenden Exsiccaten-Wer-
ke ist nunmehr auch Faszikel
VIII (50 Nummern) erschienen;
erhältlich bei dem genannten
Institute (II., Kleine Rochus-
gasse 15).

Preis: im Inlande 10 Kron.
im Auslande 15 Kron.
(ausser den Transportspesen).

A VIII. kötet tartalma. — Index tomi VIII.

351. Typhoides arundinacea (L.) Mneh. var. picta L.	374. Koeleria sabulosa Nobis.
352. (252b.) Stipa longifolia Borb.	375. (149b.) Koeleria phleoides (Vill.) Pers.
353. (58b.) Helicohlea alopecuroides (Pil. et Mitterp.) Host.	376. Briza albida (Lej.)
354. (107b.) Phleum Michelii All.	377. Dactylis abbreviata (Drejer).
355. Calamagrostis neglecta (Ehrh.) P. Beauv.	378. Dactylis maritima (Hallier).
356. (153b.) Calamagrostis varia (Ehrh.) Schrud.	379. (76b.) Poa alpina L.
357. (158b.) Weingärtneria canescens (L.) Bernh.	380. (76c.) Poa alpina L.
358. Avenastrum pubescens (Huds.) Jess. f. diantha Heuff.	381. Poa caesia Sm.
359. (165b.) Avenastrum planiculme (Schrud.) Jess.	382. Poa Furkotae Deg.
360. (140b.) Sesleria Heuffleriana Schur.	383. (327b.) Festuca ovina L.
361. (140c.) Sesleria Heuffleriana Schur.	384. (175b.) Festuca valesiaca Schleich.
362. Sesleria kalnikensis Jáv.	385. Festuca valesiaca Schleich. f. bana- tica Nob.
363. (212b.) Eragrostis pilosa (L.) Beauv.	386. (38b.) Festuca pseudovina (Hack.)
364. Koeleria Rochelii Schur.	387. Festuca rupicola Heuff.
365. Koeleria rigidula Sink.	388. (39b.) Festuca sulcata (Hack.) Nym.
366. Koeleria pubiculmis (Hack.)	389. Festuca hispida (Hack.)
367. (116b.) Koeleria gracilis Pers.	390. (173b.) Festuca Wagneri Nob.
368. Koeleria colorata (Heuff.)	391. (180b.) Festuca amethystina L.
369. Koeleria colorata (Heuff.)	392. (186b.) Festuca rubra L.
370. Koeleria gracilis Pers. forma ad var. coloratam (Heuff.) vergens.	393. Festuca pratensis Huds. f. aristata Hack.
371. Koeleria maioriflora (Borb.)	394. Festuca aspera (Mutei).
372. Koeleria maioriflora (Borb.) f. an- gustiglumis Don.	395. Festuca brachystachys (Hack.)
373. Koeleria arenicola (Dom.)	396. (196b.) Festuca pseudolaxa Schur.
	397. (340b.) Agropyron caesium Presl.
	398. Agropyron trichophorum (Link.) Richt. f. fluminense Deg.
	399. Hordeum secalinum Schreb.
	400. (294b.) Hordeum maritimum With.

Megjelent: 1915 november hó 27.-én. — Erschienen: am 27. November 1915.

SZÉPLIGETI Győző székesfővárosi főreáliskolai nyug. tanár 1915. évi márczius hó 24.-én 60 éves korában. Több, mint 20.000 lapból álló növénygyűjteményét és gazdag gubaesgyűjteményét 1912-ben a Magy. Nemzeti Museumnak ajándékozta.

ULE ERNŐ, a neves növénykutató és utazó f. évi július hó 15-én Berlin-Lichterfeldén 61 éves korában.

Gy. SZÉPLIGETI, hauptstädtischer Oberrealschul-Professor i. P., am 24. März 1915 im Alter von 60 Jahren. Sein Herbar, bestehend aus mehr als 20.000 Exemplaren, hat er noch im Jahre 1912 dem Ungarischen National Museum geschenksweise überlassen.

ERNST ULE, der berühmte botanische Forschungsreisende, am 15. Juli d. J. im Alter von 61 Jahren in Berlin-Lichterfelde.
D. et F.

Tisztelt munkatársainkat felkérjük. hogy a korrektúrákkal minden alkalommal kézirateikat is küldjék vissza.

A szerkesztőség.

Wir ersuchen unsere geehrten Herren Mitarbeiter uns mit der Korrektur in jedem Falle auch ihre Manuskripte zurück zu senden.

Die Redaktion.

Kérelem a tisztelt munkatársainkhoz.

Tisztelettel felkérjük t. munkatársainkat, hogy kézirateikban minden latin növénynevet *egyszer*, minden szerző nevét s egyáltalában a személyneveket *kétszer* aláhízni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Wir ersuchen unsere geehrten Herren Mitarbeiter, in ihren Manuskripten die lateinischen Pflanzennamen *einmal*, die Autoren-Namen aber *zweimal* zu unterstreichen.

Die Redaktion.

Az előfizetéseket **(egész évre belföldön 10 kor., külföldön 11 kor. 44 fill.)** s kézirateokat kérjük a lap kiadójának ezimére (Dr. DEGEN Árpád, Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b. sz. a.) küldeni.

Praenumerationen **(ganzjährig für das Inland 10 Kronen, für das Ausland 11 Kronen 44 Heller)** und Manuskripte bitten wir an den Heransgeber des Blattes (Dr. A. v. DEGEN, Budapest, VI., Városligeti fasor 20 b.) zu adressieren.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1915

Band/Volume: [14](#)

Autor(en)/Author(s): Anonymous

Artikel/Article: [A K.M. Term.-tud. Társulat növénytani szakosztályának ülései. - Sitzungen der botanischen Sektion der kön.ung.naturwissenschaftlichen Gesellschaft 100-114](#)